

Η Δημόσια Εκπαίδευση στην Ελλάδα: Τι Δείχνουν τα Δεδομένα

Σοφοκλής Γούλας^{1,2,3} Φαίδρα Μονάχου¹

¹Πανεπιστήμιο Yale

²Πανεπιστήμιο Κρήτης

³foundry10

24 Ιουνίου 2026

Κεντρικό Ερώτημα

Τι διαμορφώνει την εκπαιδευτική πορεία των μαθητών;

Γιατί έχει σημασία;

- ▶ Η εκπαίδευση επηρεάζει την επαγγελματική και ευρύτερη οικονομική πορεία των ατόμων (Card, 1999; Hanushek and Woessmann, 2008; Heckman et al., 2018).
- ▶ Η Ελλάδα διαθέτει πλούσια διοικητικά δεδομένα, αλλά περιορισμένη συστηματική αξιολόγηση εκπαιδευτικών πολιτικών.
- ▶ Η κατανόηση του τρόπου με τον οποίο μαθητές, καθηγητές και θεσμικές δομές αλληλεπιδρούν μπορεί να υποστηρίξει καλύτερες παρεμβάσεις πολιτικής.

Διοικητικά Δεδομένα

- ▶ Μαθητές Δημόσιων Γυμνασίων και Λυκείων
- ▶ Σχολικά Έτη: 2015–2025

Δεδομένα myschool

Βαθμολογίες

Απουσίες

Φύλο

Τάξη

Σχολείο & Τμήμα

Καθηγητές

Δεδομένα Πανελλαδικών

Βαθμολογίες

Μηχανογραφικά

Αποτελέσματα Εισαγωγής

Τμήμα Εισαγωγής

Επισκόπηση

Επίδοση

Τμήματα

Καθηγητές

Προτιμήσεις

Σχολές

2η Προσπάθεια

ΤΕΙ→ΑΕΙ

Ερώτημα & Μεθοδολογία

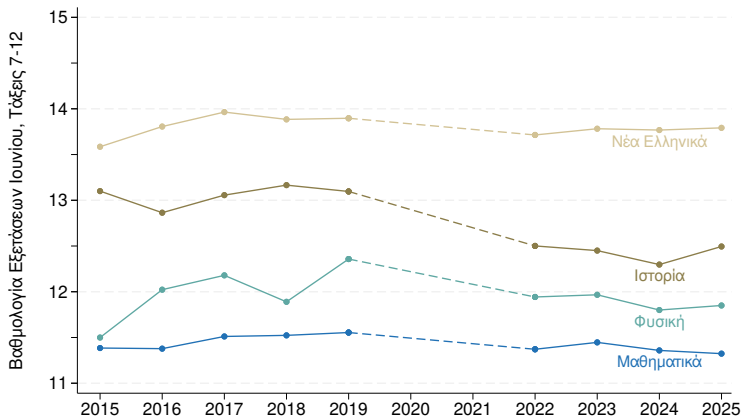
Ερευνητικό ερώτημα

Ποια είναι η διαχρονική εξέλιξη της σχολικής επίδοσης, ιδίως μετά την πανδημία COVID-19;

Μεθοδολογία

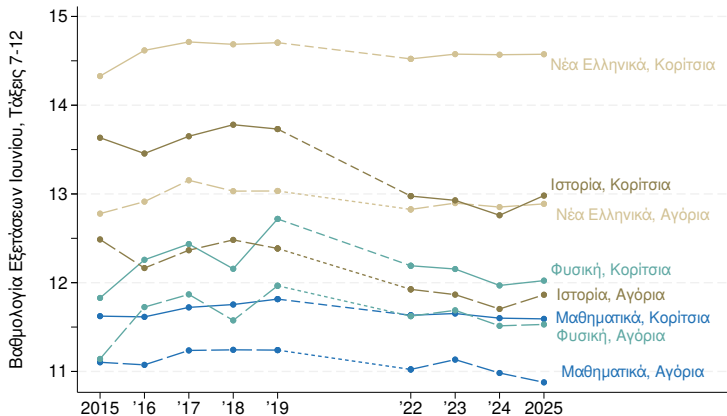
- ▶ Υπολογίζουμε τους μέσους βαθμούς των εξετάσεων Ιουνίου στις τάξεις 7–12 για τέσσερα μαθήματα (Μαθηματικά, Φυσική, Νέα Ελληνικά και Ιστορία).
- ▶ Συγκρίνουμε τις διαχρονικές τάσεις χωριστά και συνολικές επιδόσεις για αγόρια και κορίτσια.

Μέση Σχολική Επίδοση Διαχρονικά

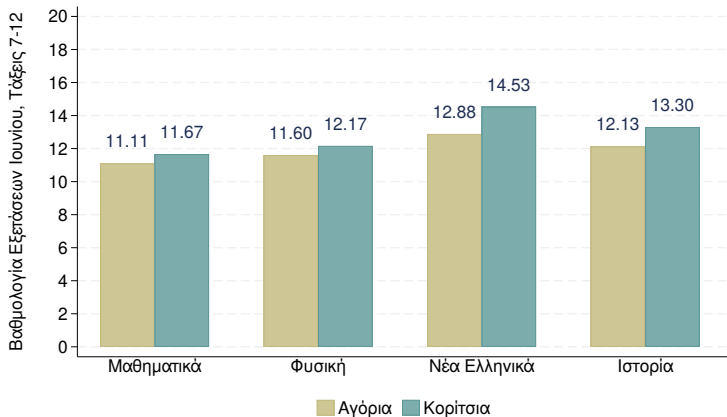
Σημειώσεις: Το σχήμα παρουσιάζει τους μέσους βαθμούς των εξετάσεων Ιουνίου συνολικά για τις τάξεις 7 έως 12 διαχρονικά. Οι βαθμολογίες μετρώνται σε κλίμακα 0-20.

Μέση Σχολική Επίδοση Διαχρονικά ανά Φύλο

Σημειώσεις: Το σχήμα παρουσιάζει τους μέσους βαθμούς των εξετάσεων Ιουνίου συνολικά για τις τάξεις 7 έως 12 διαχρονικά ανά φύλο. Οι βαθμολογίες μετρώνται σε κλίμακα 0-20.

Μέση Σχολική Επίδοση ανά Φύλο και Μάθημα

Σημειώσεις: Το σχήμα παρουσιάζει τους μέσους βαθμούς των εξετάσεων Ιουνίου συνολικά για τις τάξεις 7 έως 12 ανά φύλο και μάθημα. Οι βαθμολογίες μετρώνται σε κλίμακα 0-20.

Ερώτημα & Μεθοδολογία

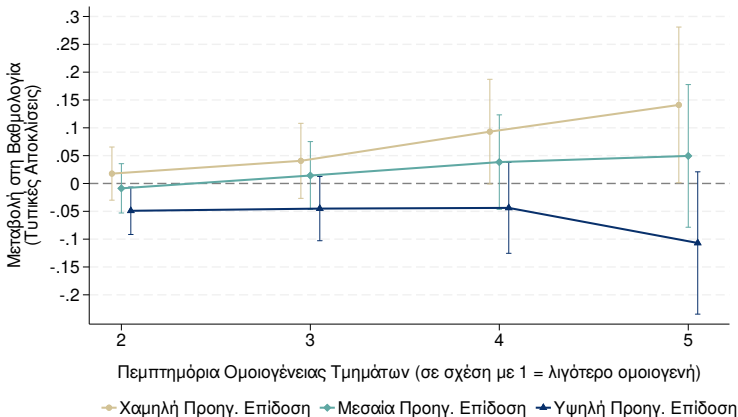
Ερευνητικό ερώτημα

Πώς επηρεάζει η σύνθεση των σχολικών τμημάτων την ακαδημαϊκή πρόοδο των μαθητών;

Μεθοδολογία

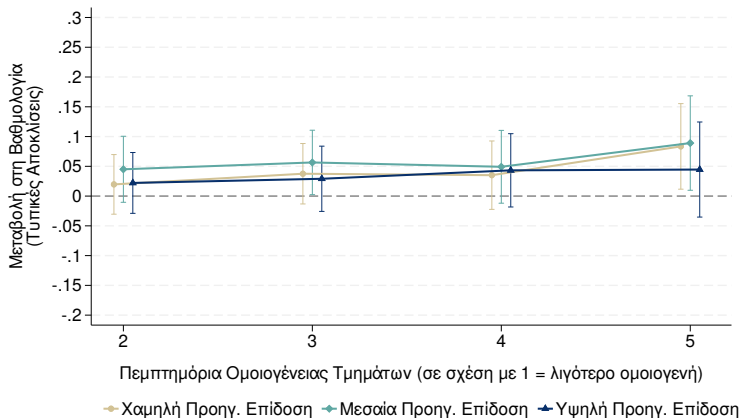
- ▶ Η σύνθεση των τμημάτων διαφέρει πρακτικά τυχαία ανά κοορτή της Α' Λυκείου λόγω αλφαβητικής κατανομής.
- ▶ Συγκρίνουμε την επίδοση στο τέλος της Α' Λυκείου μεταξύ μαθητών με ίδια αρχική επίδοση στη Γ' Γυμνασίου σε κοορτές με διαφορετικό βαθμό ταξινόμησης (sortedness).
- ▶ Υψηλός δείκτης ταξινόμησης: τα τμήματα διαφέρουν περισσότερο μεταξύ τους ως προς την αρχική επίδοση των μαθητών (πιο «ταξινομημένη» κατανομή). Χαμηλός δείκτης: πιο μικτά τμήματα.

Κατανομή σε Τμήματα και Επίδοση στα Νέα Ελληνικά

Σημειώσεις: Ο κατακόρυφος άξονας δείχνει την επίδοση στις εξετάσεις τις Α' Λυκείου. Το 1ο πεμπτημόριο αφορά σχολικές κοορτές με τη μικρότερη ταξινόμηση τμημάτων και το 5ο κοορτές με τη μεγαλύτερη ταξινόμηση τμημάτων. Οι κάθετες γραμμές δείχνουν διαστήματα εμπιστοσύνης 95%.

Κατανομή σε Τμήματα και Επίδοση στα Μαθηματικά

Σημειώσεις: Ο κατακόρυφος άξονας δείχνει την επίδοση στις εξετάσεις τις Α' Λυκείου. Το 1ο πεμπτημύριο αφορά σχολικές κοορτές με τη μικρότερη ταξινόμηση τμημάτων και το 5ο κοορτές με τη μεγαλύτερη ταξινόμηση τμημάτων. Οι κάθετες γραμμές δείχνουν διαστήματα εμπιστοσύνης 95%.

Ερώτημα & Μεθοδολογία

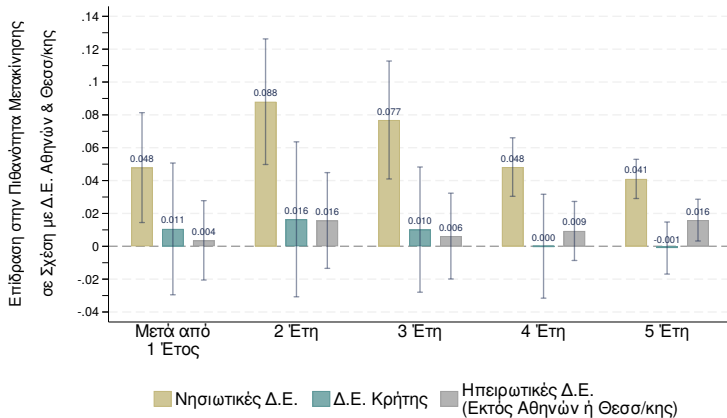
Ερευνητικό ερώτημα

Διαφέρει η πιθανότητα αποχώρησης καθηγητών ανάλογα με το πού τοποθετούνται;

Μεθοδολογία

- ▶ Παρακολουθούμε όλους τους καθηγητές που τοποθετήθηκαν από το 2016 και μετά.
- ▶ Υπολογίζουμε την πιθανότητα μετακίνησης εντός 1-5 ετών.
- ▶ Συγκρίνουμε νησιά, Κρήτη και ηπειρωτική Ελλάδα με σημείο αναφοράς την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη.
- ▶ Οι μετακινήσεις αντανakλούν τόσο τις αποφάσεις των καθηγητών όσο και τους θεσμικούς κανόνες μετακίνησης.

Κινητικότητα Καθηγητών

Σημειώσεις: Οι μπάρες δείχνουν τη διαφορά στην πιθανότητα μετακίνησης από μία Διεύθυνση Εκπαίδευσης σε σχέση με τις μητροπολιτικές περιοχές της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης. Οι κάθετες γραμμές αντιστοιχούν σε διαστήματα εμπιστοσύνης 95%.

Ερώτημα & Μεθοδολογία

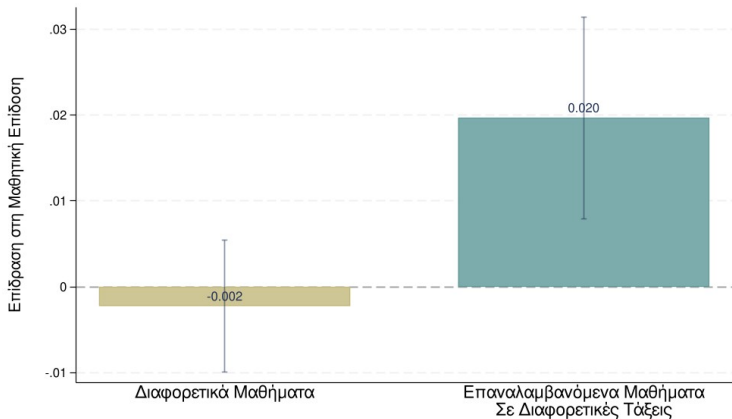
Ερευνητικό ερώτημα

Πώς επηρεάζει η κατανομή των διδακτικών αναθέσεων των καθηγητών την επίδοση των μαθητών;

Μεθοδολογία

- ▶ Εξετάζουμε φιλολόγους της Α' Λυκείου.
- ▶ Για κάθε καθηγητή μετράμε πόσα διαφορετικά μαθήματα τους ανατίθενται και πόσες επιπλέον αναθέσεις του ίδιου μαθήματος σε άλλη τάξη.
- ▶ Η αλφαβητική κατανομή των μαθητών σε τμήματα δημιουργεί πρακτικά τυχαίες διαφορές στις αναθέσεις των καθηγητών τους.
- ▶ Συγκρίνουμε την επίδοση στο τέλος της Α' Λυκείου μεταξύ μαθητών με ίδια αρχική επίδοση στη Γ' Γυμνασίου.

Αναθέσεις Μαθημάτων και Επίδοση Μαθητών

Σημειώσεις: Το σχήμα εξετάζει τη σχέση μεταξύ των αναθέσεων των φιλολόγων και της μαθητικής επίδοσης στην Α΄ Λυκείου. Τα υποδείγματα ελέγχουν για προηγούμενη επίδοση, χαρακτηριστικά μαθητών και εκπαιδευτικών, και σταθερές επιδράσεις μαθήματος, έτους και τμήματος. Απεικονίζονται διαστήματα εμπιστοσύνης 95%.

Ερώτημα & Μεθοδολογία

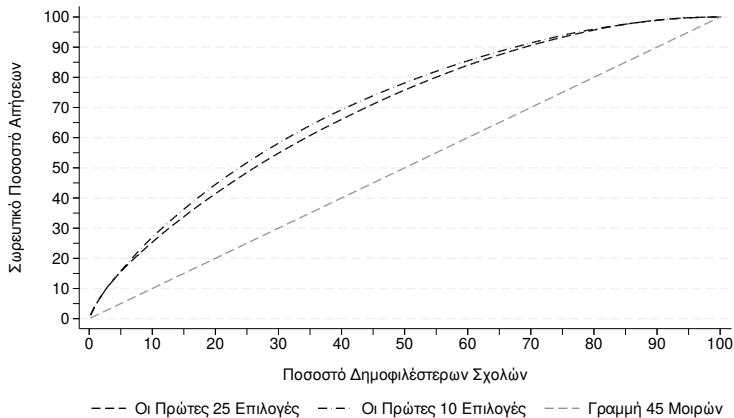
Ερευνητικό ερώτημα

Σε ποιο βαθμό οι υποψήφιοι συγκλίνουν στις ίδιες σχολές κατά τη συμπλήρωση του μηχανογραφικού τους δελτίου;

Μεθοδολογία

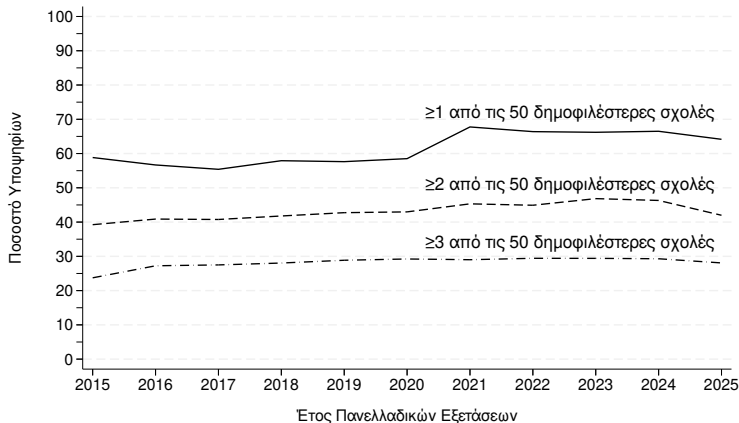
- ▶ Ταξινομούμε τις σχολές από τις περισσότερες προς τις λιγότερες δημοφιλείς, με βάση τη συχνότητα εμφάνισής τους στις πρώτες επιλογές των υποψηφίων.
- ▶ Υπολογίζουμε τι ποσοστό των αιτήσεων συγκεντρώνεται στο πιο δημοφιλές 10%, 25%, 50% κ.λπ. των σχολών.
- ▶ Για κάθε έτος, εντοπίζουμε τις 50 σχολές που εμφανίζονται συχνότερα στις 5 πρώτες επιλογές και μετράμε το ποσοστό των υποψηφίων που δηλώνουν τουλάχιστον 1, 2 ή 3 από αυτές.

Συγκέντρωση Προτιμήσεων Σχολών

Σημειώσεις: Οι σχολές ταξινομούνται από τις περισσότερο προς τις λιγότερο δημοφιλείς. Το γράφημα δείχνει τι ποσοστό των συνολικών αιτήσεων συγκεντρώνεται στις δημοφιλέστερες σχολές.

Συγκλίνουν οι Υποψήφιοι στις Ίδιες Σχολές;

Σημειώσεις: Για κάθε έτος, εντοπίζουμε τις 50 σχολές που εμφανίζονται συχνότερα στις 5 πρώτες επιλογές των υποψηφίων. Το διάγραμμα δείχνει το ποσοστό των υποψηφίων που συμπεριλαμβάνουν τουλάχιστον 1, 2 ή 3 από αυτές τις σχολές στις 5 πρώτες επιλογές τους.

Ερώτημα & Μεθοδολογία

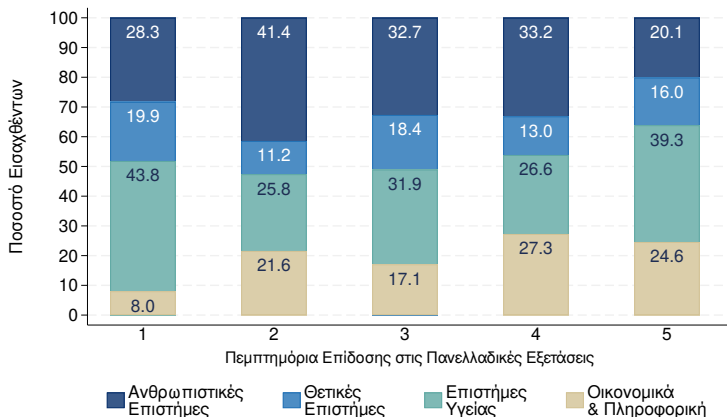
Ερευνητικό ερώτημα

Πώς κατανέμονται οι μαθητές διαφορετικής επίδοσης μεταξύ πεδίων σπουδών και επαγγελμαμάτων με υψηλότερη ζήτηση;

Μεθοδολογία

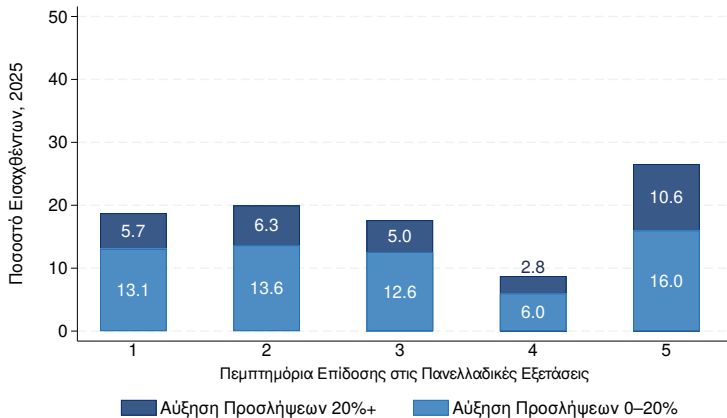
- ▶ Κατατάσσουμε τους εισαχθέντες του 2025 σε πεμπτημόρια με βάση τη μέση επίδοσή τους στις Πανελλαδικές Εξετάσεις.
- ▶ Υπολογίζουμε την κατανομή των εισαχθέντων ανά πεδίο σπουδών.
- ▶ Αντιστοιχίζουμε κάθε σχολή σε επαγγελματικές κατηγορίες και ταξινομούμε τους κλάδους ανάλογα με την ιστορική αύξηση των προσλήψεων (0–20% και 20%+).

Πεδίο Σπουδών και Επιδόσεις

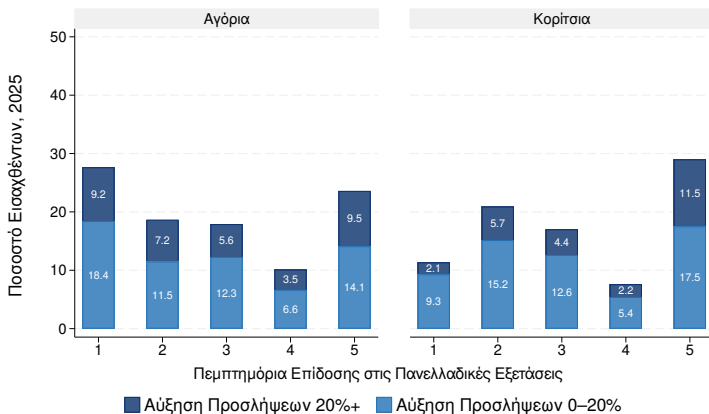
Σημειώσεις: Το σχήμα παρουσιάζει το ποσοστό των εισαχθέντων φοιτητών σε κάθε πεδίο σπουδών ανά πεμπτημώριο μέσης επίδοσης στις Πανελλαδικές Εξετάσεις.

Δυναμική Προσλήψεων και Επιδόσεις

Σημειώσεις: Το σχήμα παρουσιάζει το ποσοστό των εισαχθέντων του 2025 σε σχολές ανά πεμπτημόριο μέσης επίδοσης στις Πανελλαδικές Εξετάσεις που αντιστοιχίζονται με επαγγελματικές κατηγορίες στις οποίες οι ιστορικές ροές προσλήψεων αυξήθηκαν κατά 0–20% ή άνω του 20%.

Δυναμική Προσλήψεων και Επιδόσεις ανά Φύλο

Σημειώσεις: Το σχήμα παρουσιάζει το ποσοστό των εισαχθέντων του 2025 σε σχολές ανά πεμπτημόριο μέσης επίδοσης στις Πανελλαδικές Εξετάσεις που αντιστοιχίζονται με επαγγελματικές κατηγορίες στις οποίες οι ιστορικές ροές προσλήψεων αυξήθηκαν κατά 0–20% ή άνω του 20% ανά φύλο.

Ερώτημα & Μεθοδολογία

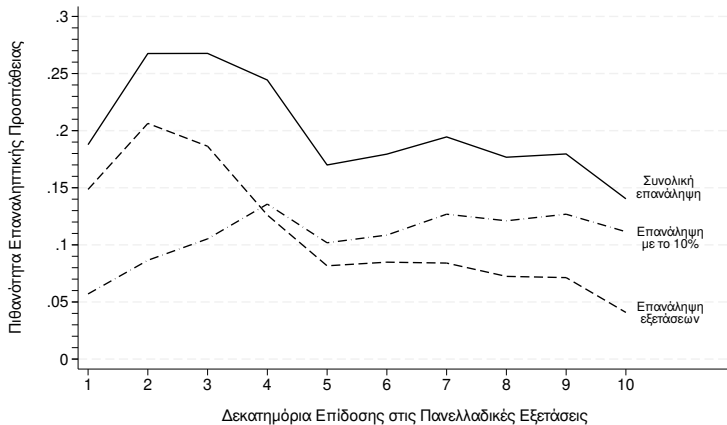
Ερευνητικό ερώτημα

Σε ποιο βαθμό οι υποψήφιοι που επαναλαμβάνουν τη διαδικασία εισαγωγής αναθεωρούν τις προτιμήσεις τους;

Μεθοδολογία

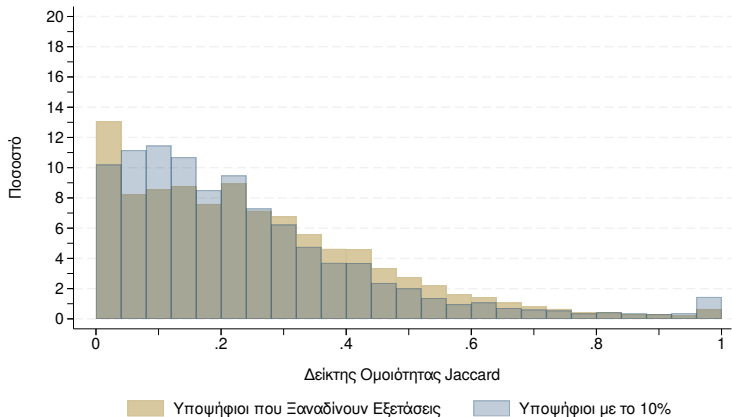
- ▶ Υπολογίζουμε την πιθανότητα επανάληψης της διαδικασίας (μέσω νέων εξετάσεων ή μέσω του 10%) ανά δεκατημόριο επίδοσης στις Πανελλαδικές Εξετάσεις.
- ▶ Συγκρίνουμε τα μηχανογραφικά δελτία διαδοχικών προσπαθειών για να μετρήσουμε πόσο συχνά οι ίδιες σχολές επανεμφανίζονται.
- ▶ Εξετάζουμε αν οι σχολές διατηρούνται στην ίδια ή σε υψηλότερη θέση στις επόμενες δηλώσεις προτίμησης.

Πιθανότητα Επανάληψης της Διαδικασίας Εισαγωγής

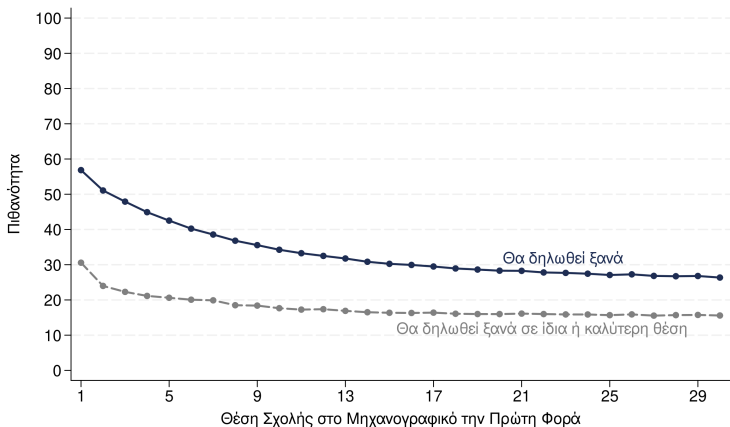
Σημειώσεις: Το διάγραμμα παρουσιάζει την πιθανότητα επανάληψης της διαδικασίας εισαγωγής (μέσω νέων εξετάσεων ή 10%) στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ανά δεκατημόριο επίδοσης στις Πανελλαδικές Εξετάσεις.

Ομοιότητα Προτιμήσεων Μεταξύ Μηχανογραφικών

Σημειώσεις: Ο δείκτης Jaccard μετρά την ομοιότητα μεταξύ των σχολών που δηλώθηκαν στο πρώτο και στο δεύτερο μηχανογραφικό δελτίο. Τιμή 0 υποδηλώνει ότι δεν υπάρχουν κοινές σχολές, ενώ τιμή 1 ότι τα δύο μηχανογραφικά περιλαμβάνουν ακριβώς τις ίδιες σχολές.

Το Μηχανογραφικό Όσων Θα Ξαναδώσουν

Σημειώσεις: Η συνεχής γραμμή δείχνει την πιθανότητα μια σχολή σε συγκεκριμένη θέση στο πρώτο μηχανογραφικό να δηλωθεί και στην επόμενη προσπάθεια. Η διακεκομμένη γραμμή δείχνει την πιθανότητα να δηλωθεί σε ίδια ή υψηλότερη θέση.

Ερώτημα & Μεθοδολογία

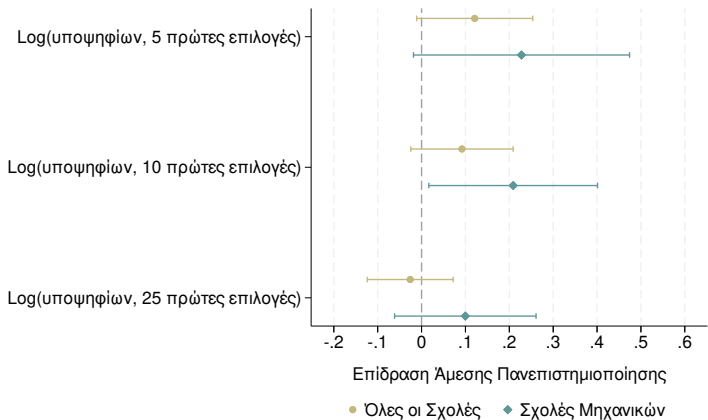
Ερευνητικό ερώτημα

Όταν ένα τμήμα ΤΕΙ αποκτά πανεπιστημιακό καθεστώς, αλλάζει η συμπεριφορά των υποψηφίων;

Μεθοδολογία

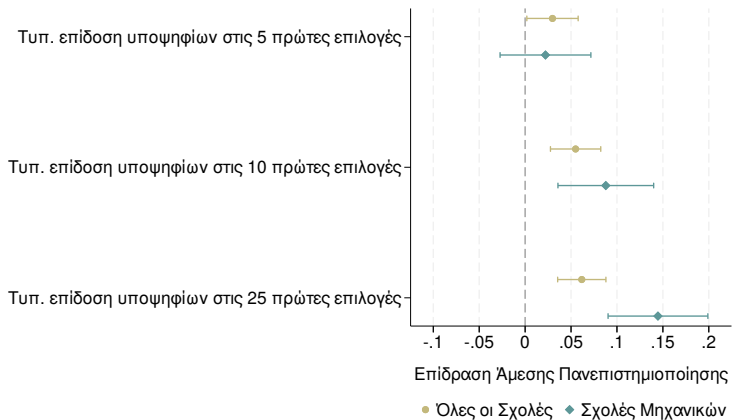
- ▶ Εστιάζουμε στις περιπτώσεις άμεσης πανεπιστημιοποίησης, όπου ένα τμήμα ΤΕΙ μετατράπηκε σε πανεπιστημιακό τμήμα με παρόμοιο γνωστικό αντικείμενο.
- ▶ Συγκρίνουμε το ίδιο πρόγραμμα σπουδών πριν και μετά την πανεπιστημιοποίηση.

Πανεπιστημιοποίηση ΤΕΙ: Η Ζήτηση των Υποψηφίων

Σημειώσεις: Οι εκτιμήσεις ελέγχουν για σταθερές επιδράσεις προγραμμάτων και έτους, καθώς και για άλλες αναδιαρθρώσεις. Οι οριζόντιες γραμμές δείχνουν διαστήματα εμπιστοσύνης 95%, με τυπικά σφάλματα ομαδοποιημένα ανά πρόγραμμα.

Πανεπιστημιοποίηση ΤΕΙ: Η Επίδοση των Υποψηφίων

Σημειώσεις: Οι εκτιμήσεις ελέγχουν για σταθερές επιδράσεις προγραμμάτων και έτους, καθώς και για άλλες αναδιαρθρώσεις. Οι οριζόντιες γραμμές δείχνουν διαστήματα εμπιστοσύνης 95%, με τυπικά σφάλματα ομαδοποιημένα ανά πρόγραμμα.

Επιπλέον Αναλύσεις

- ▶ Ο ρόλος σχολείων και καθηγητών στη μαθησιακή πρόοδο
- ▶ Απουσίες μαθητών
- ▶ Αναλογία μαθητών ανά καθηγητή
- ▶ Σχέση μεταξύ ενδοσχολικής επίδοσης και επίδοσης στις Πανελλαδικές Εξετάσεις

Bibliography I

- Card, D. (1999). The Causal Effect of Education on Earnings. In O. C. Ashenfelter and D. Card (Eds.), *Handbook of Labor Economics*, Volume 3A, pp. 1801–1863. Elsevier.
- Hanushek, E. A. and L. Woessmann (2008). The Role of Cognitive Skills in Economic Development. *Journal of Economic Literature* 46(3), 607–668.
- Heckman, J. J., J. E. Humphries, and G. Veramendi (2018). Returns to Education: The Causal Effects of Education on Earnings, Health, and Smoking. *Journal of Political Economy* 126(S1), S197–S246.